

[Kirsten Madsen]

Derudover er der de økonomiske belastninger, som påføres af en del ansøgere om dansk indfødsret. Reglerne er ganske klare: Man må ikke økonomisk have ligget det danske samfund til byrde. Alligevel bliver der indrømmet indfødsret også til denne gruppe. Vi så adskillige hundrede ansøgere, der havde ligget det danske samfund til last og stadig væk gør det, men de klarer sig flot igennem dette høje Tings vurdering af, om de skal have dansk indfødsret. Det vil altså sige, at ikke engang sine egne regler og retningslinier vil man holde i dette høje Ting. Det tyder ikke godt for det danske demokrati, når Folketinget stemmer imod den danske befolknings opfattelse af retfærdighed.

I øvrigt ville mange problemer være løst, hvis man fulgte Fremskridtspartiets forslag om at fjerne indkomstskatten.

Fremskridtspartiet vil i udvalgsbehandlingen se meget nøje på viljen i de andre partier til, at den danske retsbevidsthed ikke skal lide for mange knæk. Vi skal værne om vort folks retsbevidsthed. Det er grundlaget for det danske demokrati. Fremskridtspartiet vil ikke være med til at stemme for at give forbrydere og andre overtrædere af reglerne for opnåelse af dansk indfødsret denne ret. Vi vil arbejde positivt sammen med de andre partier for at nå det mål, at lovene og reglerne bliver holdt i dette land.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove. (Restanceinddrivelse m.v.).
Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 25/4 91).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 11-16 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om inddrivelse af offentlige fordringer. (Lønindeholdelse m.v.).

Af finansministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 25/4 91).

12) Første behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af lov om hyrekørsel.

Af trafikministeren (Ikast).
(Fremsat 30/4 91).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Inddrivelse af restancer til det offentlige).

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).
(Fremsat 30/4 91).

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 71:

Forslag til folketingsbeslutning om erhvervsbegrænsninger som følge af restance til det offentlige.

Af Pia Gjellerup (S) m.fl.
(Fremsat 23/4 91).

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om en fælles offentlig inkassovirksomhed.

Af Pia Gjellerup (S) m.fl.
(Fremsat 23/4 91).

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om en lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender.

Af Pia Gjellerup (S) m.fl.
(Fremsat 23/4 91).

Forslagene sattes til forhandling.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 20 minutter for ordførerne i første omgang.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

De tre forslag til folketingsbeslutning, som Socialdemokratiet har fremsat, indeholder en række forslag, der har til formål at forbedre restancesituationen.

Jeg vil da gerne starte med at sige, at formålet er godt, og sigtet med forslagene deles da også af regeringen, som jo allerede sidste torsdag fremsatte konkrete lovforslag med samme formål, og flere initiativer vil følge fra regeringens side.

Det første socialdemokratiske beslutningsforslag, B 71, går ud på at indføre erhvervsbegrænsninger som følge af restancer til det offentlige. Erhvervsbegrænsningerne skal ifølge forslaget bestå i, at offentlige bevillinger, autorisationer og bestallinger kan inddrages, såfremt den begunstigede er i restance med betalinger til det offentlige. Forslaget går endvidere ud på, at arbejder, der af det offentlige udbydes i licitation, som udgangspunkt ikke gives til personer eller selskaber, der er i restance med betalinger til det offentlige.

For så vidt angår forslaget om, at bevillinger, autorisationer og bestallinger skal gøres afhængige af, at den begunstigede ikke har restancer til det offentlige, kan jeg oplyse, at regeringen har til hensigt at foretage tilsvarende erhvervsbegrænsninger.

For så vidt angår forslaget om licitationer er det regeringens opfattelse, at der kan knytte sig betænkeligheder til et sådant forslag. Vi vil selvfølgelig gerne lade forslaget indgå i de videre drøftelser om indgreb mod restancer, men vi tror faktisk, der kan knyttes temmelig mange betænkeligheder til det.

Socialdemokratiets andet beslutningsforslag, B 72, indeholder pålæg om drøftelser med kommunerne og amtskommunerne om indførelse af en fælles offentlig inkassovirksomhed, der alene skal tage sig af al inddrivelse af både statslige og kommunale fordringer.

Regeringen er da enig i, at der på det statslige område kan være gevinster ved at samle den offentlige restanceinddrivelse hos færre myndigheder. Regeringen finder imidlertid, at en så voldsom koncentration, som Socialdemokratiets beslutningsforslag er udtryk for, er at skyde over målet.

På visse statslige områder er der særlige hensyn, som skal varetages, f.eks. i forbindelse med inddrivelse af bøder. Der er næppe gevinster ved at lægge statslig og kommunal inkasso sammen i ét system. I øvrigt er det meget uklart, hvor Socialdemokratiet vil samle denne fælles inkassovirksomhed.

Socialdemokratiets tredje beslutningsforslag, B 73, går ud på at pålægge regeringen at foreslå en samlet lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender. Der er virkelig tale om et uhyre ambitiøst projekt, som vil medføre gennemgribende ændringer i et meget stort antal love, bekendtgørelser og cirkulærer. Jeg vil om det forslag sige, at det nok i høj grad forudsætter et nærmere udredningsarbejde.

Afslutningsvis skal jeg sige, at regeringen ikke kan støtte de tre beslutningsforslag i den form, hvori de foreligger, men regeringen finder, at en række af de synspunkter og ideer, som forslagene rummer, med fordel kan indgå i det videre arbejde med at nedbringe de offentlige restancer. Regeringen er som nævnt enig i dette formål, men regeringen finder, at bestræbelserne på at nedbringe de offentlige restancer hellere skal tage udgangspunkt i regeringens konkrete lovforslag.

Pia Gjellerup (S):

Som det er fremgået af pressen igennem et par år, er restancesituationen i Danmark i forhold til de offentlige restancer ikke under en tilfredsstillende kontrol.

Det er sådan nu, at størrelsen af de samlede offentlige restancer har sneget sig et godt stykke op over 30 mia. kr., og at der er sket en fordobling af restancerne inden for de seneste fem år. Det er dybt utilfredsstillende, og det har da også givet sig udslag i, at man har undersøgt forholdene fra diverse offentlige myndigheders side og er fremkommet med en række rapporter om, hvad man kunne gøre for at lave om på denne udvikling. De er kommet inden for de seneste år, men vi har ikke set nogen initiativer fra regeringen som følge af rapporterne.

Vi tog så på os i Socialdemokratiet fra oppositionsbænkene at lave et arbejde, som vi syntes var væsentligt, og som vi faktisk mente var en regeringsopgave. Nu kan vi så konstatere, at næppe havde vi lavet arbejdet færdigt, før regeringen også havde lavet noget af sit arbejde færdigt, og det er jo i hvert fald tilfredsstillende, at

[Pla Gjellerup]

vi alle sammen har sporet opmærksomheden hen på de samme emner. Jeg kan også se på de fire forslag, som regeringen har fremsat – de seneste to i forgårs – at man bevæger sig i den retning, som Socialdemokratiet peger på.

Det, der er meget iøjnefaldende ved de undersøgelser, vi har set, er, at restancerne beløbsmæssigt for tre fjerdedeles vedkommende skyldes af selvstændigt erhvervsdrivende, som kun udgør en beskedent procentdel af befolkningen, nemlig kun ca. 8 pct.

Det har i debatten kunnet lyde, som om det var disse 8 pct., der var problemet, men det er det heldigvis langt fra. Det er kun en beskedent del af disse 8 pct., der giver problemer. Man har fra undersøgelserne, jeg har omtalt før, kunnet uddrage, at det er kun godt 1 pct. af den samlede befolkning, der skylder en meget stor del af restancerne, nemlig omkring tre fjerdedel.

Vi har også kunnet konstatere, at der er overordentlig mange inddrivere. Kommunerne inddriver, og staten inddriver. For statens vedkommende er der overordentlig mange myndigheder, som bruger kræfter og ressourcer på at foretage inddrivelsesarbejde, og det gør de så hver især efter meget forskellige regler. Der er 30-40 regelsæt i lovsform, og dertil hører en række bekendtgørelser og cirkulærer.

Jeg vil indledningsvis holde mig til regeringens fire forslag, som i virkeligheden er en lang række af argumenter for en samling af organisationen, sådan som Socialdemokratiet foreslår det, men man vælger kun at gå en bid af vejen, nemlig at samle de statslige fordringer, som ligger uden for skatte-, told- og afgiftsområdet. Det er også én lang argumentation for, at det ville være hensigtsmæssigt at samle alle de mange regelsæt i én lov, sådan at vi kunne få ens regler, men det, regeringen lægger op til, er næsten ens regler, fordelt i snesevis af love. Det lægges der ikke op til at ændre markant på.

Skatteministeren siger, at man for at lave en sådan lovgivning skulle ind i et nærmere udredningsarbejde. Ja, det er så sandelig også det, der menes med at lave et beslutningsforslag, og det troede jeg også at en regering gjorde, når man i rapport efter rapport fra regeringens egne ministerier får meddelelse om, at det ville være yderst hensigtsmæssigt at lave inddrivelsen over én læst i stedet for over de mange. Det har regeringen imidlertid ikke gjort, men man går nogle skridt ad vejen, og det er skridt, som vi for en stor dels vedkommende kan tilslutte os.

Om de enkelte forslag kan jeg sige om trafikministerens forslag vedrørende hyrevognsbetjening, at jeg synes, det er godt, at vi allerede får et lovforslag, for så er en bitte del af et af de socialdemokratiske beslutningsforslag ikke nødvendig. Nu har vi med regeringens forslag klaret en bid af det. Jeg synes, der er nogle gode vinkler i forslaget, der tages nogle rigtige hensyn. Det forslag vil vi uden nogen øvrige bemærkninger kunne tilslutte os og hurtigt gøre færdigt.

Det samme gælder sundhedsministerens lovforslag nr. L 182, som også fører til en større ensartethed. Det vil måske ikke løse så mange problemer som trafikministerens forslag, men det skaber en ensartethed, og det er rigtigt, således som det også bemærkes i forslaget.

I finansministerens lovforslag nr. L 172 samler man disse mange inddrivelsesinstanser i staten uden for told-, afgifts- og skatteområdet. Den store visdom i at samle det i Hypotekbankens regi kan jeg ikke umiddelbart se, men det kan vi forhåbentlig få yderligere belyst. Umiddelbart forekommer det ikke helt nærliggende at opbygge en organisation, som efter vores mening skal indeholde langt flere opgaver i fremtiden, i Hypotekbanken. Selv om det selvfølgelig er rigtigt, at Hypotekbanken har en inddrivelsesopgave i dag, er det en forholdsvis enkel inddrivelsesopgave.

Men der er et element i finansministerens forslag, som jeg må stille mig ganske uforstående over for, og det er, at man regner med, at man kan gennemføre en endog større besparelse, nemlig 50 årsværk, på at lave denne samling. Det skyldes altså en forvirring i begreberne.

For det første er der i selve lovforslaget en bemærkning om, hvor mange fordringer der er tale om her. Det er forkert; det er det samlede antal fordringer, man nævner, og det er langt de færreste af dem, der er omfattet af dette lovforslag.

Men derudover er en række af de fordringer, der er tale om, fordringer, der i dag nærmest ikke inddrives, med det resultat at der jo altså ikke kan spares noget personale ved at lade dem inddrive andre steder. Tværtimod, det må koste personale, men til gengæld give en mere tilfredsstillende udvikling i restancer på de områder, der er tale om. Men man kan jo ikke forestille sig, at denne regering kan finde på at lave én fornuftig ting, uden at det skal ledsages af en

[Pia Gjellerup]

ubegrundet og ufornuftig personalebesparelse, hvilket kun gør, at man kommer til at gøre det arbejde, man har sat sig for, og som vi alle sammen siger vi er enige i målsætningerne i, dårligere på den vis.

Så er der skatteministerens lovforslag, nr. L 169. Der er flere gode initiativer i det, og dér kan det måske være lidt tillokkende at koncentrere sig om det gode i stedet for det dårlige.

Men jeg vil springe det gode over foreløbig og i den sidste bid af min indledende taletid koncentrere mig om det, jeg synes er problemet, nemlig at man lægger op til en øget lønindeholdelse, en forøgelse af 15 pct.s-lønindeholdelsesbegrebet til 20 pct. Inden for statens område er der faktisk ikke mange lønindeholdelser; der er nogle oplysninger her, men i øvrigt er det et område, der er meget lidt belyst. Men det er her, regeringen sætter sit hovedangreb ind, og vel at mærke i forhold til de grupper i befolkningen, som vi ved skylder langt det mindste beløb. Her hentes de alvorlige tomme skruer frem, og det er ganske uacceptabelt.

Der henvises til transgbeneficiet, det transgbeneficium, som faktisk ikke i dag, i hvert fald ikke i praksis, i noget synderligt omfang er knyttet sammen med lønindeholdelsespraksis; derfor bliver en forøgelse af lønindeholdelsen fra 15 pct. til 20 pct. yderligere uacceptabel. I det lys, vi har set de restanceforslag, der i øvrigt har været fremme, og de mange oplysninger, virker det helt paradoksalt og som et ubehageligt fejlskud.

Men det er måske ikke et fejlskud, men helt veloverlagt, at det er hos den gruppe af befolkningen, som skylder mindst, de mange, men små, det er dér, tommeskruerne i alvorlig grad skal sættes på. 15 pct.-tommeskruen er hård; jeg tror, at man vil være i fare for at skære fingrene helt af.

Jeg skal derefter, når debatten er nået igennem ordførerne, kommentere de socialdemokratiske forslag og hovedmålsætningerne med dem.

Aagaard (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis give udtryk for anerkendelse af Socialdemokratiets beslutningsforslag; vi betragter dem som værende seriøse i henseende til i fællesskab at nå frem til en forbedring af restancesituationen.

Skatteministeren bemærkede i sin tale om beslutningsforslagene, at formålet er godt. Det er en opfattelse, vi deler, idet vi i Det Konservative Folkeparti har været og er stærkt forurolet over det omfang og den vækst, restancerne til det offentlige har udviklet sig i.

Socialdemokratiet anfører i bemærkningerne til B 72, at en af årsagerne til de stigende restancer kan være en generel økonomisk afmatning i samfundet. Jeg tror, det er en sandhed med modifikationer, idet min opfattelse er den, at rigtig mange af vore medborgere har påtaget sig større udgifter, end deres indtægter berettiger til. Hertil kommer så situationer med uventede udgifter, og uden nogen opsparing i ryggen starter ofte en ond cirkel – ofte svagt, men med renter, renters rente og gebyrer, ofte en lang sagsbehandling – resulterer det ofte for borgeren i et ringe overblik over ens økonomiske situation, og det fører mange gange til en laden stå til-situation. Hertil kommer vel også, at man må indrømme, at fristelserne til impuls køb aldrig har været større. Forretningerne er også trængte og vil meget gerne sælge og lokke med gode tilbud.

Men som fru Pia Gjellerup var inde på, viser de mange undersøgelser af udviklingen i det offentlige tilgodehavender imidlertid samstemmende, at det kun er ca. en fjerdedel af restancerne til det offentlige, der stammer fra lønmodtagerne, mens tre fjerdedele skyldes af 16 pct. af samtlige selvstændige erhvervsdrivende, hvilket svarer til godt 1 pct. af samtlige skattepligtige.

Her kan vi i Det Konservative Folkeparti følge Socialdemokratiets forslag i B 71 meget langt. Vi er af mange årsager enige i det nødvendige i en opstramning af betingelserne for at udøve erhvervsvirksomhed, ikke mindst i de erhverv, der kræver særlig godkendelse, og vi drøfter også gerne helt fordomsfrit forslaget om vilkårene i forbindelse med licitationer.

Derimod ser vi med en vis skepsis på forslag nr. B 72 om indførelse af en fælles offentlig inkassovirksomhed. Forslaget virker på trods af en fornem målsætning i vore øjne uhyre kompliceret og bureaukratisk og hører efter min bedste mening mere hjemme i teoriens verden end som et forslag, der i praksis skulle medvirke til en større overskuelighed.

Jeg vil ikke sige, at det er helt de samme synspunkter, der gør sig gældende for B 73 om en

[Aagaard]

samlet lov for inddrivelse af offentlige tilgodehavender, men vi er meget enige med skatteministeren i, at forinden en sådan lov kan fremsættes, må der gennemføres et nærmere udredningsarbejde. Vi ønsker i hvert fald allerede her i dag at understrege, at f.eks. et næringsforbud opfatter vi som et alvorligt indgreb i den personlige frihed. Så her må det til sin tid stå helt klart, hvad vi beslutter os for.

Jeg vil dog ikke undlade at nævne, at vi absolut finder flere spændende punkter i forslaget, som fortjener nærmere bearbejdning.

Til gengæld vil jeg også gerne understrege, at vi vender os stærkt imod, at det skulle være nødvendigt at oprette et offentligt skyldnerregister, opregnet, som det fremgår af bemærkningerne, med navn, adresse og skyldige beløb, og det gør vi, selv om registret ikke skal optage skyldnere, hvis gæld ikke overstiger 30.000 kr.

Men som sagt drøfter vi meget gerne under udvalgsarbejdet mange af de tanker og ideer, der ligger i de socialdemokratiske beslutningsforslag.

Jeg skal herefter vende mig til de forslag, der er fremsat af regeringen, og indlede med at slå fast, at vi i den konservative folketingsgruppe modtager forslagene med anerkendelse af det initiativ, der her tages for at forbedre restancesituationen igennem en række forskellige tiltag over for såvel selvstændige erhvervsdrivende og selskaber som lønmodtagere.

Vi har også forståelse for, at der ikke i denne omgang fremsættes forslag indeholdende konkrete forslag mod konkursrytteri og betalingsundvigelser over for erhvervslivet, og at man ikke gør det med baggrund i ikkeafsluttede drøftelser med kommuner og erhvervsliv.

Det må imidlertid ligge helt fast, at vi har forventning om, at der i næste samling fremsættes konkrete og kontante forslag, som kan betyde en opstramning af bevillings- og autorisationsbetingelserne på en række områder.

De konkrete initiativer over for erhvervslivet og selvstændige i lovforslag nr. L 169 kan vi støtte. Vi finder det helt naturligt, at ministeren udstyres med hjemmel til tiltag over for selskaber, der er i restance med indkomstskat. De foreslåede initiativer ser efter vor mening fornuftige ud, også at de generelle forkortelser af kredittiden skal gennemføres provenuneutralt, og det forstår vi på den måde, at et provenu fuldt ud tilbageføres til de skatte- og afgiftspligtige, f.eks. i form af satsnedsættelser.

Med hensyn til forslaget om adgang til skønsmæssig fastsættelse af A-skattetilsvaret ved den manglende A-skatterede gørelse vil vi under udvalgsarbejdet nærmere overveje, om dette initiativ er effektivt nok.

Af konkrete initiativer over for lønmodtagerne kan vi støtte forhøjelsen af den maksimale procentsats for lønmodtagere fra 15 til 20 pct., ikke mindst med baggrund i den præcisering, som fremgår af bemærkningerne til forslaget, nemlig at ændringen kun får betydning for de restanter, som rent faktisk har mulighed for at afdrage mere end 15 pct. på restancen. Ellers er vi enige i, at 15 pct. i en lang række situationer kan virke virkelig hårdt.

Forslaget om at ændre de gældende regler om særlig indkomst for jubilæumsgratiale og fratrædelsesgodtgørelse til almindelig indkomst med automatisk A-skattetræk som konsekvens kan vi også støtte, da man med forslaget samtidig sikrer, at beskatningen ikke skærpes, men faktisk lemper beskatningen for hovedparten af modtagerne af disse ydelser, og jeg er ikke i tvivl om, at disse også vil opleve forslaget som en ganske udmærket forenkling.

Forslaget om at indføre personfradrag til studerende i udlandet, som er fraflyttet deres bopæl i Danmark, er absolut rimeligt, når stipendier fra 1. januar 1992 er gjort til A-indkomst. Det er dermed sikret, at danske studerende i udlandet ikke beskattes hårdere end dem, der studerer herhjemme.

Gebyrer finder vi helt naturligt. Et gebyr på 50 kr. for rykkerskrivelser og 150 kr. pr. ansættelse for A-skat vil uden tvivl sikre en rettidig indbetaling fra hovedparten af de skatteydere, der i dag nyder en helt gratis service fra vort skattevæsen.

Trafikministerens forslag om ændring af lov om hyrekørsel, L 180, kan vi støtte. Vi synes, det er rimeligt, at bevilling kan nægtes, henholdsvis tilbagekaldes, såfremt der er tale om en betydelig forfalden gæld til det offentlige.

Nu kan det selvfølgelig altid diskuteres, hvad man forstår ved en betydelig forfalden gæld, men følges bemærkningerne til nr. 3-6 i forslaget, er det ikke vor opfattelse, at nogen bringes i den situation at få nægtet bevillingen eller få tilladelsen tilbagekaldt, uden at man forinden har haft mulighed for at få sit forhold bragt i orden.

[Aagaard]

Med hensyn til sundhedsministerens lovforslag, L 182, kan vi støtte, at ministeren får mulighed for at gribe ind, såfremt der fremover skulle opstå gældsproblemer. Vi har dog med tilfredshed noteret os, at dette ikke hidtil har været tilfældet.

Med hensyn til finansministerens lovforslag, L 172, kan vi støtte, at der inddrages en række nye områder under intensiveret inddrivelse, ligesom at det sker under fælles administration i Hypotekbanken, som jo i forvejen forestår inddrivelsen af en række af de statslige fordringer. I Det Konservative Folkeparti er vi ikke i tvivl om, at der i høj grad er behov for en markant ændring af den gældende situation, hvor omkring 50 forskellige myndigheder opkræver og inddriver fordringer fra offentlige myndigheder. Det gælder også de mange forskellige regler for inddrivelse, der i dag findes i mange forskellige love og bekendtgørelser. Der må her forenkles, og der må skabes en større overskuelighed for såvel myndigheder som for den enkelte borger, der samtidig må sikres nødvendig retssikkerhed.

Vi har ligesom fru Pia Gjellerup, men måske ud fra lidt andre motiver, noteret os den totale ressourcebesparelse, der ligger i forslaget om at samle administrationen i Hypotekbanken, og at man her råder over tilstrækkeligt materiel af specielt udviklede edb-systemer til at administrere lån, fordringer, restancer m.v.

Alt i alt vil vi gerne konkludere, at der i regeringens forslag er tale om en række initiativer, som absolut ikke vil opleves som førende til dramatiske ændringer, ej heller til et større offentligt provenu, men klart vil signalere hensigten, at hindre fremtidige restancers opståen og nedbringe de i dag alt for store restancer til det offentlige.

Vi vil møde til udvalgsarbejdet med åbent og fordomsfrit sind, således at vi med udgangspunkt i regeringens forslag får taget alvorligt fat på et voksende og for os uacceptabelt problem.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal spørge hr. Aagaard, hvori eksakt problemet med et skyldnerregister ligger. Forholdet er jo nemlig det, at vi i dag har et skyldnerregister på hele det private område. Det er undergivet den almindelige registerlovgivnings regler.

Det, der er tale om i Socialdemokratiets forslag, uden at vi har udspecificeret det i alle enkeltheder, men har taget tre hovedbetingelser, er, at der for det første er foretaget et retsskridt, udlæg, at der for det andet skal være en restance på over 30.000 kr. – vi kan i øvrigt skele til hyrevognsforslaget, L 180, som vi just har til behandling, og sige, at det måske skal være 50.000 kr. for at få nogle mere ensartede grænser for de forskellige skridt. Og den tredje betingelse er, at der ikke foreligger en aftale, f.eks. en henstandsaf tale, med det offentlige. Det er tre betingelser, som er stærkere end det, der gælder for private registre.

Så kan man i øvrigt indrette et sådant register, så det ikke er en bog, man får, eller et tilgængeligt system, man kan sidde og læse interesseret i, men kan spørge på den enkelte ved betaling over en terminal, eller kan spørge på den enkelte, som vi kender det i dag eksempelvis med folkeregisteroplysninger. Så vil man være sikker på, at kun de, der absolut har brug for en oplysning om den pågældende, vil få adgang til den og har grund til at få adgang til den.

Det er det, der gælder i dag for private registre, hvor der i øvrigt er lidt større åbenhed og lidt færre betingelser, og det er det, der har gjort, at vi har ment, det var nødvendigt at lave en ligestilling. I dag er det sådan, at man hellere afdrager sin private gæld – langt hellere – fordi der er konsekvenser ved den, nemlig at man ikke kan få kredit i pengeinstitutterne, hvis man står i et sådant register. Det mener vi også skal være gældende for offentlig gæld, fordi man ellers kan fortsætte med at opbygge offentlig gæld, hvis man fortsat kan få driftskredit.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Jeg vil bestemt ikke bestride, at fru Pia Gjellerup har helt ret i, at det i dag er lettere at få inddraget privat gæld, end tilfældet er med offentlig gæld. Når jeg vendte mig skarpt imod oprettelsen af et nyt offentligt register, skyldes det kort og godt, at vi principielt er imod disse registre. Vi føler, det er et indgreb i den personlige frihed, og at vi må kunne indrette systemer, som først og fremmest hindrer restancers opståen, men dernæst også systemer, som på en fornuftig måde kan sikre, at også offentlig gæld kan inddrages uden denne gabestok.

Svend Aage Jensby (V):

Ved de undersøgelser, som er foretaget, er det konstateret, at der inden for det offentlige, inden for told- og skatteområdet og det kommunale område, er opstået nogle ganske voldsomme restancer, i alt 30 mia. kr.; der er tale om en fordobling inden for et tidsinterval på godt 4 år. Herudover er der tale om en række andre meget betydelige restancer til staten og selvstændige offentlige institutioner.

Det er af mange grunde en helt uantagelig tilstand. Det er urimeligt over for de lønmodtagere og skatteydere, som deltager i samfundets afholdelse af udgifter gennem de i øvrigt alt for høje personskatter, vi har. Det er urimeligt over for dem, som sætter en ære i at overholde gældende regler og har respekt for at overholde, hvad man skal hver for sig. Det er i sandhed også urimeligt over for de virksomheder, som opfylder de forpligtelser, de har, fordi disse virksomheder bliver udsat for en urimelig konkurrence.

Derfor hilser Venstre det velkommen, at der fra regeringens side, fra forskellige fagministres side, her er taget en række initiativer, som nu behandles samlet, til at lette inddrivelsen af det offentliges tilgodehavende, men så sandelig også til at hindre, at restancerne opstår.

Jeg vil først fremkomme med nogle bemærkninger til de lovforslag, som regeringen har fremsat, og så slutte af med nogle bemærkninger til de tre beslutningsforslag fra Socialdemokratiet.

Lovforslag nr. L 169 tilsigter at forbedre restancesituationen på selve skatteområdet, og det skal, som der nævnes i bemærkningerne, ske på en 5-6 forskellige måder:

En forkortelse af kredittiden for selskabskat. Det kan vi helt gå ind for.

Adgang til skønsmæssig fastsættelse af indeholdelsespligtiges A-skattetilsvaret samt gebyrer. Det passer os fortræffeligt.

Forhøjelse af den maksimale procentsats for lønindeholdelse og lønindeholdelse for stempel- og arveafgiftsbeløbene. Det synes vi er en udmærket måde at forbedre inddrivelsen på dette område på.

Jeg har lagt vægt på, at det på side 4 i bemærkningerne fremhæves, at transgbeneficiet skal respekteres. Det har jo betydning med hensyn til forhøjelsen af procentsatsen for lønindeholdelse fra de 15 til de 20 pct. Den, der

kender lidt til dagligdagen fra fogedretten, vil vide, at transgbeneficiet er undergået en kolossal udvikling til gavn for skyldnerne inden for de sidste 10-15 år. Den linje fører man her over på skatteområdet. Derfor ser vi ikke i Venstre de betænkeligheder, som fru Pia Gjellerup gav udtryk for, ved at forhøje satsen til 20 pct.

Derfor kan vi i det hele støtte det lovforslag, som jeg ikke føler grund til at komme nærmere ind på.

Finansministeren har fremsat lovforslag nr. L 172 for at effektivisere inddrivelsen af en lang række restancer. Det skal, som der nævnes i bemærkningerne, ske ved lønindeholdelse, ved en øget adgang til at indhente oplysninger hos skattemyndighederne, ved en underrettningspligt for de indeholdelsespligtige og de ansatte, ved at indføre bødestraf for dem, der ikke overholder reglerne om indeholdelse, og ved en øget adgang til at foretage udpantning. Det synes vi er ganske udmærket; så sparer man en masse procesretlige skridt.

Vi synes også, at det er en ganske udmærket idé, at Hypotekbanken, som råder over de fornødne edb-faciliteter, skal forestå inddrivelsen af disse mange forskellige krav, som lovforslaget omfatter.

Jeg må gå ud fra, at der er foretaget en vurdering, som giver baggrund for, at man kan spare disse 50 årsværk, som anføres i bemærkningerne, og så synes vi, at det er et ganske udmærket forslag.

Trafikministerens lovforslag, nr. L 180, kan vi i Venstre også hilse særdeles velkommen. Der er jo en helt klar dokumentation for, at der på hyrevognsområdet skyldes betydelige skatte- og momsbeløb. Dette forslag giver mulighed for dels at nægte og dels at tilbagekalde bevillinger, såfremt den pågældende har en betydelig forfalden gæld. Det kunne så være lidt uklart, hvad man forstår ved »betydelig«, men dér fremgår det, som også hr. Aagaard har været inde på, af bemærkningerne, at man for at tilbagekalde en bevilling må stille krav om en forfalden gældspost på omkring 100.000 kr. og for at nægte en bevilling ca. 50.000 kr. Det er altså ganske store restancestørrelser.

Der må videre lægges vægt på, at det af lovforslaget fremgår, at en tilbagekaldelse forudsætter, at man har givet bevillingshaveren en chance for at rette for sig, og at en tilbagekaldelse vil kunne indbringes for domstolene, og

[Svend Aage Jensby]

til slut, at en nægtelse af bevilling vil kunne indbringes for trafikministeren.

Der er således 3-4 ganske udmærkede retsgarantier, man indrømmer de mennesker, som der her kan være tale om at ramme med lovforslaget. Derfor kan Venstre støtte forslaget, men jeg vil fremhæve, at vi naturligvis i mit parti forudsætter, at den restance, der er tale om, er sikkert fastsat. Vi skal ikke have det sådan, at fordi der er sket en eller anden tilfældig forhøjelse af en underordnet skattemyndighed, så kan man fare frem så voldsomt, som det er enten at nægte eller at tilbagekalde en bevilling. Jeg forudsætter, at det er et krav, som med usvigelig sikkerhed er fastslået.

Vi kan således støtte forslaget, fordi vi også mener, at man med dette forslag vil kunne komme en masse illoyal konkurrence til livs, konkurrence, som det for de pæne hyrevognmænd er umuligt at tage op med dem, som snyder og bedrager systemet. Derfor kan vi støtte det.

Sundhedsministerens lovforslag, nr. L 182, er i virkeligheden kun en opfølgning af regeringens hensigter sådan mere bredt om at inddrive restancer og hindre deres opståen. Der har jo ikke for de persongrupper, som dette lovforslag tilsigter at tage sig af, vist sig i praksis at opstå restancer. Men lad os få det; lad os få så mange områder som muligt dækket og foregribe begivenhedernes gang. Vi synes, dette lovforslag er i ganske god harmoni med regeringens øvrige intentioner, så det støtter vi.

Så vil jeg vende mig til de tre beslutningsforslag fra Socialdemokratiet.

Først nr. B 71 om erhvervsbegrænsninger. Jeg må sige, at jeg har ganske stor sympati for det beslutningsforslag. Forslaget lægger jo i punkt 1 op til, at bevillinger til at udøve erhverv kan inddrages, hvis man er i restance med beløb til det offentlige. I punkt 2 lægges der op til, at autorisationer eller bestallinger kan fratages.

Med hensyn til det første punkt har vi som sagt utrolig stor sympati for, at vi skal til at have noget mere hånd i hanke med professionelle skyldnere. Jeg ved jo fra min egen hverdag, hvor mange der er, så jeg kan godt tale med om det. Det er bare utrolig juridisk kompliceret, og det ved fru Pia Gjellerup også godt.

Problematikken blev berørt for nogle år siden, i 1986, i Betænkning nr. 1066 om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet. Der blev netop givet det udvalg, som afgav denne betænk-

ning, i opdrag at finde ud af, hvorledes vi i højere grad kunne fratage folk, der snyder og i øvrigt unddrager systemet skyldige beløb, deres erhvervsmulighed og deres bestallinger, og hvad det kunne være. Men det fremhæves så sandelig også i betænkningen, side 243, at »en væsentlig indvending mod fratagelse af retten til selvstændig erhvervsudøvelse er naturligvis hensynet til den pågældendes mulighed for at sikre sig og sin familie rimelige indkomsthold«. Og der nævnes nogle andre betæneligheder.

Denne betænkning resulterede i en opstramning af straffelovens §§ 78 og 79 om øget frakendelsesmulighed. Den er jo ikke praktiseret ret meget, og det er, fordi domstolene er meget betænelige ved det af de grunde, som er fremhævet her.

Derfor vil jeg om nr. 1 i B 71 sige: Lad os dyrke det seriøst, men det er juridisk meget kompliceret.

Med hensyn til punkt 2 i B 71 er det jo således – der nævnes i bemærkningerne, at man tænker på advokater og revisorer og ejendomsmæglere, som man ikke vil have skal unddrage sig betaling af restancer eller etablere restancer til det offentlige – at der allerede i dag ifølge retsplejelovens kap. 12 er udtrykkelige regler for advokater. Det fremhæves f.eks. i § 126.

Det er jo helt åbenbart, at man ikke kan være advokat, hvis man er under konkurs, men i § 126 fremhæves det jo udtrykkeligt, at en advokat ikke uden for sin advokatvirksomhed i forretningsforhold eller i anden sammenhæng af økonomisk art må udvise en adfærd, der er uværdig for en advokat. Og vi ved, hvorledes Advokatrådet tager hånd om de medlemmer, som ikke har orden i økonomien, og vi ved også, at der i lov om revisorer og ejendomsmæglere er hjemmel til at fratage autorisation og bestallinger og nægte autorisation og bestallinger, hvis økonomien ikke er i orden. Så vedrørende punkt 2 er der allerede i lovgivningen i meget vidt omfang taget højde for den situation, som beslutningsforslaget sigter på.

Jeg vil videre sige, at det jo fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 169, at regeringen i samlingen 1991-92 agter at fremsætte forslag til at håndtere konkursryttere og andre. Jeg synes derfor også af den grund, at det ikke haster så stærkt med at køre videre med B 71.

[Svend Aage Jensby]

Men som sagt, lad os drøfte det; blot vi kan få gennemført nogle regler, som ikke rammer dem, der af en eller anden ulykkelig grund kommer i økonomiske vanskeligheder og får restancer, for så sidder vi i en situation, hvor vi faktisk gør ondt værre. Umiddelbart kan vi derfor ikke støtte forslaget, men vi vil seriøst gå ind i drøftelserne i Skatteudvalget.

Om de to sidste forslag, beslutningsforslag nr. B 72 og B 73, vil jeg sige følgende. Angående den fælles offentlige inkassovirksomhed fremgår det af lovforslag nr. L 169, at Told- og Skat-testyrelsen nu sammen med kommunerne og formodentlig også amterne vil foretage drøftelser og gennemføre en handlingsplan for restanceinddrivelser. Derfor synes jeg, man med god grund kunne afvente, hvad der kommer ud af det. Dernæst vil jeg sige, at det – som også fremhævet af skatteministeren – vil være utrolig kompliceret og også støde på praktiske vanskeligheder, hvis man skulle samle hele inddrivesproblematikken i én fælles offentlig myndighed. Man kunne nævne bøder, fastsættelse af forvandlingsstraffe for dem og gennemførelse af forvandlingsstraffe. Jeg synes, det er en meget god idé, at det ligger, som det ligger i dag. Og der kunne nævnes en masse andre betænkeligheder. Derfor kan vi ikke gå ind for det.

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 73 vil jeg sige, at med lovforslag nr. L 169 synes jeg, at regeringen langt hen ad vejen imødekommer det, beslutningsforslaget lægger op til. Der tales om gebyrer, og der tales om lønindeholdelse og kreditstramninger. Det er jo faktisk det, lovforslag nr. L 169 lægger op til.

Jeg har en bemærkning om skyldnerregistret, og det kunne måske særligt være det punkt, fru Pia Gjellerup kunne være interesseret i at høre Venstres holdning til. Det er ikke anderledes for Venstre end for Det Konservative Folkeparti: Vi bryder os ganske enkelt ikke om alle disse registreringer i dette land, og derfor er vi umiddelbart imod det.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Nu er jeg ikke særlig optaget af registreringer, hverken i dette land, som vi så tit siger i folketingsalen, eller andre steder. Men når man har registre på ét område, der er i skarp konkurrence med det offentlige, må det give den overvejelse også hos Venstre og De Konservative:

Er det så to registre, vi skal have, ét for det private område og ét for det offentlige område, eller er det ingen registre, hverken for det offentlige eller for det private område?

Jeg vil egentlig gerne spørge hr. Svend Aage Jensby, om man ikke også skal fjerne det register, vi har – som ikke altid omgås lige fintfølelse – om gæld på det private område.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Selvfølgelig skal de registre, vi har, ikke afkaffes. De er udmærket regulerede og bygget op på en sådan måde, at borgernes retssikkerhed er betrygget.

Men det, fru Pia Gjellerup vel egentlig efterlyser, fornemmer jeg, er, at de restancer, vi her taler om, skal til almindeligt skue hos den store del af befolkningen, og det kan vi under ingen omstændigheder gå ind for.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Nu gjorde jeg mig megen umage i min korte bemærkning til hr. Aagaard og opregnede, hvad betingelserne er for at lave et privat register, og hvilke yderligere betingelser vi lægger op til i forhold til et offentligt register. Yderligere betingelser – det vil jeg så gerne understrege én gang til.

Derudover bemærkede jeg også, hvordan man vil kunne indrette et sådant register. Man vil kunne indrette det sådan, at man kun har adgang til det ved at betale over en terminal, hvor man skal spørge på den pågældendes navn og adresse. Man skal have et ret stort engagement for at kunne sidde og spørge lige direkte om den pågældende over et sådant system. Alternativt kan man lave forespørgsler svarende til, hvad vi kender fra folkeregisteret, hvor man sender et beløb til folkeregisteret med en forespørgsel på en bestemt person opgivet ved navn og senest kendte adresse.

Der bliver ikke ret megen offentlig beskuelse, kan jeg oplyse Venstres ordfører om, men det vil give en sidestilling eller en ligestilling med, hvad der gælder for det private område, og det mener vi er afgørende i en situation, hvor vi ser en spekulation, ikke i det, at man ikke kan betale, men en spekulation i at have offentlige restancer, som giver en helt urimelig konkurrencesituation for de pågældende erhverv.

Jens Thoft (SF):

Nu har det jo været stor underholdning at høre hr. Svend Aage Jensby og hr. Aagaard, som minutiøst har gennemgået regeringens lovforslag, taget stilling til hver en detalje og forunderligt nok kommet til det resultat, at de synes, det var en god idé. Ellers havde de nok heller ikke været regeringspartiernes ordførere. Men tiden gik da så med det.

Det er SF's helt principielle holdning, at enhver bør svare sit, og at det er dybt beklageligt, at der er en tendens i befolkningen til, at ansvarsfølelsen over for kreditorerne – og det gælder ikke kun, når der er tale om offentlige kreditorer – er ikkeeksisterende i alt for stort omfang. Medvirkende til det er en lang række forhold; jeg skal især nævne fire.

For det første er der det egentlige, halvkriminelle konkursrytteri, som Folketinget i øvrigt allerede har set et SF-forslag om, så der kan gribes ind over for det, men hvor Folketinget, som man måtte erindre det, afviste forslaget.

For det andet er der det, at skattelovgivningen er hullet som en si, og at mange kan se, at naboen ikke betaler til fællesskabet, hvorfor skal de så? Den slags smitter.

For det tredje har vi en gældssaneringslov, som jeg erkender i visse tilfælde ikke fungerer helt efter hensigten. Jeg tænker her på de desværre mange tilfælde, hvor folk på trods af et helt utroligt stort privatforbrug kan slippe ud af deres gæld. Og det motiverer jo ikke andre med et langt lavere privatforbrug til at svare det, de skal.

Og for det fjerde er samfundet inde i en gevaldig krise, vi har en regering, der ikke magter opgaven, og det betyder, at mange uforskyldt bliver fyret og får undergravet deres økonomi ad den vej – altså forhold, de er helt uden indflydelse på, men som undergraver muligheden for at betale, og her taler vi om de reelle, de ærlige, om jeg så må sige, skyldnere.

Man bør betale, det er SF's hovedregel. Og vi gør også opmærksom på, at når nogle ikke betaler, kommer andre til det i form af højere skatter, og her i landet opkræves disse højere skatter i stor og bred almindelighed hos lav- og mellemindkomsterne, som altså har nogle alt for høje skatter. Når det offentliges restancer vokser, vokser skatterne også. Men samtidig

med, at det offentlige selvfølgelig har en særlig forpligtelse til at nedbringe restancerne så meget, det er muligt, har det offentlige også en særlig forpligtelse til at tage sociale hensyn, især dér, hvor folk uforskyldt er kommet i restance og ikke er i stand til at betale, hvis der samtidig skal være lidt genbrugstøj til ungerne og en enkelt fedtemad på bordet. Folk skal altså betale, men sociale hensyn må også tilgodeses.

Vi støtter altså samtlige lovforslags målsætning, men når vi kommer ned i de enkelte lovforslag, har vi en lang række kvababelser.

Lad mig kort kommentere de lovforslag, vi uden betingelser kan give tilslutning til. Det er muligheden for at inddrage taxabevillinger på grund af restancer, lovforslag nr. L 180, det er muligheden for at inddrage offentlige bevillinger, autorisationer og bestallinger og mulighed for at nægte tilbudsgivning til det offentlige, altså beslutningsforslag nr. B 71. Vi kan også tilslutte os hovedparten af lovforslag nr. L 182, for så vidt angår indeholdelse i forhold til lægerne. Der er også et afsnit om apotekerne, og dér forekommer indeholdelsen ret beset mindre rimelig. Det, der sker, er, at apotekerne lægger medicintilskuddet ud for det offentlige og efterfølgende får det refunderet, og fra dette vil man kunne trække f.eks. restancer for A-skat og moms. Det forekommer mig ikke specielt logisk, men en god ven, som er apoteker, har overbevist mig om, at denne del af lovforslaget er helt ligegyldig, for der er intet apotek, der er gået fallit i nyere tid. Jeg kan høre en enkelt embedsmand i logen hviske, at det er regelsanering. Nej, det her er ikke regelsanering, det er det modsatte, det er flere regler, flere indviklede regler, som ikke har nogen som helst betydning for det, det hele handler om, nemlig at nedbringe restancerne. Hvor der ikke er nogen restancer, behøver man heller ikke at have ekstra regler. Men sådan er der jo så meget.

SF har forbehold over for de forskellige øvrige forslag. For det første vil SF under ingen omstændigheder gå med til at forøge den generelle indeholdelsesprocent fra 15 til 20. Ministeren påstår, at det er uden betydning for folk, der ikke kan betale, men hvis nu skatteministeren slog et smut ned til de dér inkassobisser i Københavns skattevæsen, ville han vide, at de

[Jens Thoft]

blæser højt og flot på alle de dér fine kriterier – jeg tror, fru Pia Gjellerup kaldte det tvangsbeneficium – og alle de dér fine hensyn, som remses op i bemærkningerne; vil restanterne ikke frivilligt indgå en aftale på 15 pct., foretager man desuagtet arbejdsgiverindeholdelse.

Jeg har kritiseret dette tidligere efter at have fået forelagt nogle gruopvækkende sager fra Københavns skattevæsen. F.eks. var der en debitor, der ikke kunne betale mere end 12 pct. Jeg fik hans budget til kontrol, og det var søreme godt nok; han bad så mindeligt om, at man ikke trak hos arbejdsgiveren, for så blev han fyret. Han er i dag på bistandshjælp, for inkassokontoret fik ham fyret – det var jo tappert gjort.

Hvis man derimod vender bevisbyrden om, så inkassokontoret klart og utvetydigt skal kunne dokumentere, at den pågældende faktisk er i stand til at betale mere, må man for min skyld gerne trække mere end 15 pct., men vi må have bevisbyrden vendt om, for ellers er jeg sikker på, at man rundt omkring i kommunerne bare lader det køre med standardprocenterne.

Vi afviser også pure forslaget om at gå med til øget arbejdsgiverindeholdelse, hvis flertallet samtidig nægter at give en særlig prioritetsdeling til de indeholdte beløb i tilfælde af konkurs og akkord. Folketinget må vide, at vi ligger med et sådant lovforslag i Retsudvalget. Det bliver tredjebehandlet i morgen, og jeg har bemærket, at et flertal vil stemme lovforslaget ned. SF vil bede om, at tredjebehandlingen bliver afbrudt i morgen, så forslaget kan henvises til fornyet udvalgsbehandling, og således at det kan ses i sammenhæng med regeringens og Socialdemokratiets forslag. Der er ikke meget fornuft i at hale klejnerne ud af småfolk, f.eks. ansatte hos et Nordisk Fjer-lignende foretagende, for derefter alligevel at se pengene tabt, for hos konkursryttere og andet godtfolk foretages netop ikke, som det også fremgår af det pågældende lovforslag, nogen kreditværdighedsvurdering, før arbejdsgiveren får besked om indeholdelse.

Jeg beklager, at et flertal har indstillet forslaget til forkastelse, men håber, at en fornyet udvalgsbehandling kan få flertallet på andre tanker. Men jeg vil gerne understrege, at det er en helt ufravigelig betingelse for SF for at skærpe indeholdelsesmulighederne, som det ligger i lovforslaget, at man får sikret en sådan særlig prioritetsstilling. Kan det siges tydeligere?

Det kan se logisk og rimeligt ud, at der indføres en række ensartede gebyrer, ensartede inkassoprocedurer, ensartet rentebetaling og renteberegning, men det offentlige har, som jeg har sagt tidligere, en særlig forpligtelse til at tage sociale hensyn. Derfor er det nok meget rimeligt, sådan som det er i dag, at restancer i det sociale system typisk ikke renteberegnes, medens restancer de fleste andre steder er rentebærende. Her er SF altså af sociale hensyn ikke særlig villig til at stramme op. Når det gælder gebyrerne, vender de på samme måde som renteberegningen af f.eks. de sociale restancer typisk den tunge ende nedad. Det er smårestanterne, der kommer til at betale langt højere gebyrer i forhold til restancens størrelse end storrestanterne, og det finder vi ikke heldigt.

Vi finder det heller ikke heldigt, at gebyrernes størrelse er en ren bemyndigelseslovgivning. Havde man så endda fastsat, at gebyret højst kunne andrage de faktiske merudgifter, var der da sat en lille prop i hullet, men det er der ikke, og gebyrerne giver på den måde mulighed for en skatteopkrævning uden om Folketinget, fortrinsvis hos smårestanterne, og det er netop dem, der i forvejen har sværest ved at få økonomien til at hænge sammen. Heller ikke disse forslag er vi særlig varme på.

Hvad angår lovforslag nr. L 169, finder vi det i orden, at man trækker kildeskat og også kan fradrage restance i gaver, gratialer, biblioteksafgifter og Kodaafgifter. SF kan også tilslutte sig, at en række skyldige stempelafgifter, arveafgifter m.v. kommer ind under mulighederne for indeholdelse, det er helt fint. Det er også helt fint, at man afkorter skatte kreditten for selskaber, som er i restance med selskabsskat, men jeg mangler fortsat forklaring på, hvorfor almindelige erhvervsdrivende kan betale skat med 10 girokort efter en forskudsregistrering, medens selskaber ikke kan. Jeg tror, at virksomhedernes skatterestancer ville blive formindsket, hvis man lavede selskabsskatten om efter samme model, som vi kender fra andre private erhvervsdrivende, altså en forskudsregistrering og 10 girokort til betaling hver måned bortset fra sommermåneden og julemåneden. Jeg ved godt, at skatteministeren har svaret sekretæren i Folketingets Skatteudvalg, at det teknisk set var en fuldstændig umulig opgave, men

[Jens Thoft]

det er uden tvivl et politisk betonet svar, et såkaldt tamilsvar, og jeg glæder mig over, at man i Skatteministeriet alligevel er begyndt at arbejde med sagen og har fundet en teknisk løsning, således at man kan tage lidt hul på i det mindste at forkorte betalingsfristen for restanterne. Det er godt nok.

Lovforslag nr. L 172 er i det store og hele også fornuftigt nok, idet jeg dog må sige, at om det skal være Hypotekbanken, der skal opkræve restancerne, eller om det skal være den socialdemokratiske model med en helt fælles offentlig inkassovirksomhed, sådan som fremlagt i beslutningsforslag nr. B 72, er jeg måske lidt mere i tvivl om. Jeg er også i tvivl, det vil jeg gerne understrege, om en sådan central opkrævningsinstans – det ser jo pænt ud på papiret – i praksis er en lettelse. Sammenlægningen af inkassovirksomhederne i Told- og Skattestyrelsen har i hvert fald i sammenhæng med nedskæringerne betydet ringere restanceopkrævning. Jeg ved godt, at skatteministeren påstår noget andet, men hans »beviser« herfor kan klart henføres til det, som jeg vil kalde kreativ bogføring. Jeg er bange for, at det let kommer til at betyde, at der vil gå længere tid, før restancerne bliver opkrævet. Jeg er bange for, at der bliver megen papirgang mellem den fælles opkrævningsinstans eller Hypotekbanken – hvad der nu bliver resultatet – og så de enkelte sagsområder, hvor restancerne ligger. Jeg vil gerne have lejlighed til at drøfte det nærmere i udvalget og da helst med nogle af de berørte inkassofolk, som jeg her skal opfordre til at bede om foretræde i udvalget, så vi kan høre deres synspunkter, for jeg synes, jeg for alvor mangler en fornemmelse af, om det virkelig er en lettelse, eller om det bare vil betyde et kæmpebureaukrati for at holde bibliotekernes restancer, Danmarks Radios restancer, socialforvaltningens restancer, boligsikringskontorets restancer og skattevæsenets restancer koordineret fra ét sted.

Selv om SF er tilhænger af en egentlig lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender, sådan som det er foreslået i beslutningsforslag nr. B 73 – jeg mener nok, der kan være behov for en sådan – er det vigtigt at påpege, at vi ikke mener, at alle typer af restancer kan og bør behandles på samme måde. Jeg har nævnt en sær-

behandling, som jeg typisk mener at de sociale restancer bør have. Det er småfolk, der skylder disse penge, og det er altså ikke den ene procent, fru Pia Gjellerup er ude efter, som jeg synes man skal være ude efter.

Jeg har også et problem med skyldnerregistret, og jeg kan gøre opmærksom på, at selv om det ikke var en sag, der vakte stor splittelse i SF's folketingsgruppe, var vi dog ikke helt enige om, hvorvidt det nu var hensigtsmæssigt. Jeg personlig har måske lidt færre betænkeligheder ved det, men dog betænkeligheder.

Endelig skal jeg beklage, at regeringen og Socialdemokratiet øger Folketingets arbejdsbyrde her ved slutningen af folketingsamlingen. De restancer render såmænd ingen vegne, det kunne vi roligt have udsat til efteråret. Det kommer vi måske også til; jeg ved ikke, om vi når at blive færdig med det. Men når restancerne i denne periode vokser så voldsomt, som de gør, skyldes det først og fremmest kaos og fyringer inden for Skatteministeriets område, og der er ikke nogen af forslagene, der tager hul på disse problemer.

Ole Donner (FP):

Vi skal her behandle en række forslag, som alle har det samme sigte, nemlig at nedbringe borgernes gæld til det offentlige.

Fremskridtspartiet er positivt over for tanken om at få gælden nedbragt, men mener, at man bør tage hensyn til borgerne og leve op til det, som en statsminister engang har sagt her fra talerstolen: »Det skal være lettere at være dansker.« Derfor var jeg glad for hr. Jens Thofts bemærkninger, og hr. Svend Aage Jensby var også inde på det: Det må være sådan, at man, inden man går i gang med de skrappe ting, må give borgerne en reel mulighed for at få en afdragsordning.

Men jeg vil kort kommentere de enkelte forslag. Sundhedsministerens lovforslag nr. L 182 er Fremskridtspartiet positivt over for, og lovforslag nr. L 169, forslag fra skatteministeren om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove, er vi også positive over for, vi kan tilslutte os en stor del af dette lovforslag. Det kan være meget rimeligt at ændre visse indtægter fra B- til A-indkomst, det vil vi gerne medvirke til.

[Ole Donner]

Derimod kan vi ikke tilslutte os, at man foreslår den maksimale procentsats for lønindeholdelse sat op fra 15 til 20 pct., idet vi mener, at en skatteplaget borger, som har fået en gæld til det offentlige, har svært ved at afse 20 pct. af nettolønnen til det offentlige. Når man først har betalt 68 pct. i skat af den sidst tjente krone, er det meget vanskeligt derudover at afse 20 pct. af nettoudbetalingen til de offentlige kasser. Derfor vender vi os specielt imod et sådant forslag, og jeg er meget glad for at høre de to ordførere fra henholdsvis Socialdemokratiet og SF sige nogenlunde det samme. Så kan man hermed konstatere, at der er et stort flertal for, at man ikke hæver denne grænse. Og det er jeg helt sikker på de tre partier vil fastholde under udvalgsarbejdet.

Finansministerens lovforslag nr. L 172 om ændring af det nuværende inddrivelsessystem med mange restancerater kan umiddelbart virke positivt, fordi det tilsyneladende er ministerens ønske at skabe større effektivitet og mindre bureaukrati ved at samle varetagelsen af en række statslige fordringer. Vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet om dette lovforslag, men vi ønsker en sikkerhed for, at de gældsplagede borgere får en ordentlig behandling i systemet. Vi vil sikre os, at man har mulighed for at få fornuftige afdragsordninger, selv om systemet bliver centraliseret og derved kommer på længere afstand fra borgerne, end tilfældet er i dag. Derfor vil vi under udvalgsarbejdet stille nogle spørgsmål om de forventede forretningsgange. Hr. Jens Thoft var inde på nogle eksempler, hvor folk har tilbudt afdragsordninger, der ligger meget tæt på de 15 pct., det bliver afslået, og som hr. Jens Thoft sagde, så fortsætter problemerne, folk bliver fyret, og det bliver meget værre.

Beslutningsforslag nr. B 71 fra Socialdemokratiet om erhvervsbegrænsninger som følge af resistance til det offentlige må Fremskridtspartiet klart afvise. Vi kan under ingen omstændigheder gå med til, at statslige og kommunale embedsmænd skal kunne fratage en borger muligheden for at drive erhverv, fordi de samme embedsmænd eksempelvis har lavet en forskudsregistrering eller andre teoretiske beregninger, som har medført, at en erhvervsudøver på papiret skylder et eller andet beløb til det offentlige.

Vi må klart afvise dette forslag. Der er så mange muligheder for, at borgeren kan blive behandlet uretfærdigt, enten i kraft af en momsangivelse eller en forskudsregistrering inden for skattevæsenet, og så ville det være helt urimeligt, at man skred til sådanne uhyrligheder, som er nævnt i beslutningsforslag nr. B 71.

Fremskridtspartiet kan ikke støtte Socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning om en fælles offentlig inkassovirksomhed. Hvis inkassovirksomheden skal centraliseres, er finansministerens forslag bedre end dette her, og Fremskridtspartiet vil hellere være med til at forbedre finansministerens forslag end være med til noget af det, Socialdemokratiet foreslår her.

Beslutningsforslag nr. B 73, Socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning om inddrivelse af offentlige tilgodehavender, kan Fremskridtspartiet ikke støtte. Det, der lægges op til i beslutningsforslaget, ligger langt fra Fremskridtspartiets tanker. F.eks. foreslår man under punkt 11, at der oprettes et offentligt skyldnerregister. Man foreslår, at man indberetter borgerne til dette register, når de skylder over 30.000 kr. Man underretter så borgeren om, at nu står han altså i dette register, og det kan købes af alle og enhver. Vi vender os klart imod sådanne tanker, hvor systemet får en så uhyggelig magt, at de kan indberette disse beløb, uden at det har været afprøvet ved domstole eller nogen som helst andre steder.

Jeg undrer mig for øvrigt over, at Socialdemokratiet ikke har et punkt mere med i dette lovforslag. Jeg havde forventet, at det indeholdt et punkt om inkassobiler. I nogle kommuner kører der i dag store varebiler rundt med et skilt, hvorpå der står: Inkassobilen kommer, er den på vej til dig? Jeg havde egentlig regnet med, man ville have foreslået at få legaliseret disse uhyrligheder og usympatiske fremgangsmåder, som nogle af de danske kommuner allerede benytter. Men jeg vil gerne sige, at dette forslag lige præcis indeholder det med de 15 pct. Som jeg sagde før, det støtter vi, så det håber jeg der bliver det omtalte flertal for.

Så er der lovforslag nr. L 180, trafikministerens forslag til ændringer af lov om hyrevognskørsel. Det kan Fremskridtspartiet ikke støtte, hr. trafikminister. Vi står helt uforstående over

[Ole Donner]

for regeringens hensigter med disse ændringer. Vi har ingen forståelse for, at regeringen med disse ændringer forsøger at begrænse det i forvejen hårdt ramte hyrevognserhverv.

Det er uforståeligt for Fremskridtspartiet, at der kommer et sådant forslag fra en borgerlig regering om at kunne inddrage en hyrevognsbevilling, såfremt bevillingshaveren skylder det offentlige over 50.000 kroner. Vi mener simpelt hen ikke, at forslaget er gennemtænkt – i hvert fald er det meget dårligt gennemtænkt. Hvis man tager det eksempel, at en bevillingsindehaver skylder det offentlige 60.000 kroner og der kommer en meddelelse om, at han ikke længere vil få lov til at beholde sin hyrevognsbevilling, hvad vil der så ske med en sådan mand? Han må omgående sælge sin taxa ved et tvangs salg, og det vil formentlig medføre, at han får et endnu større tab. Han vil så stå uden indtægt, og han er formodentlig ikke medlem af en a-kasse. Det vil sige, at han havner på bistandskontoret. Og hvad får det offentlige ud af det? Jo, de får det ud af det, at de får ødelagt hans forretning, han skylder stadig de 60.000, nu skylder han måske lige så meget eller mere til autoforhandleren, fordi han måtte sælge sin taxa på tvangs salg.

Men så kommer han selvfølgelig på bistands hjælp, som er noget mindre end det, han ellers kunne køre ind med sin forretning, og så har det offentlige mulighed for, efter at man har trukket skat, at tilbageholde 15 pct. af de offentlige ydelser fra bistandskontoret. Jeg vil tro, at det svarer til måske en tredjedel eller en fjerdedel af de renter og afdrag af inkassoomkostningerne, der yderligere kommer på. Det vil sige, at man intet får ud af det. Vi er meget bekymrede over, at et sådant forslag kan komme fra en borgerlig regering.

Det næste forslag, som vi kunne forvente at regeringen ville komme med, når man går så langt som her, ville være, at man siger til en taxavognmand, der f.eks. skylder over 25.000 kr.: Nu må du ikke længere tjene penge ved at have en tagreklame på din taxa. Nu skal der stå: »Jeg skylder det offentlige over 25.000 kr., og jeg er på vej til at miste min bevilling.« Så ville alle og enhver vide, at nu varede det ikke længe, inden den pågældende hyrevognsvognmand ikke kunne køre længere. Man kunne

spørge: Hvad ville regeringen få ud af det? Fuldstændig det samme som i det netop nævnte tilfælde.

Vi må på det skarpeste tage afstand fra dette forslag, og det vil sige, at vi generelt ikke er særlig stemt for denne lovpakke. Vi mener, at der i flere tilfælde lægges op til et større bureaukrati uden synlige fordele, og vi er beskæmmede over, at et så stort flertal her i dette Ting tilsyneladende er indstillet på, at man skal stille borgerne i offentlig gabestok, fratage dem deres erhverv og indberette dem til et skyldnerkartotek, som alle og enhver har mulighed for at købe.

Hvis man gennemfører en sådan lovgivning, burde der laves tilsvarende regler for det flertal, de politikere, der i Folketinget lagde op til en finanslov med et milliardunderskud. Disse folketingsmedlemmer burde automatisk med det samme miste deres mandat, og stedfortræderen burde indkaldes. Det samme burde gælde i amts- og byråd; så ville der efter denne lovs vedtagelse ikke være mange borgmestre og amtsborgmestre tilbage i Danmark. Hvis man fremsætter et sådant forslag, står Fremskridtspartiet 100 pct. bag.

Duetoft (CD):

Efter disse sidste bemærkninger forstår jeg bedre, hvorfor Fremskridtspartiet så sjældent stemmer for en finanslov. De tør åbenbart ikke – man risikerer jo et eller andet.

Da vi lavede finanslovsaftalen i denne omgang og så, at restancerne var noget med 30 mia. kr. og det, man regnede med at kunne få ind, var nogle få hundrede millioner kroner, er det klart, at det gav stof til eftertanke, for det er et urimeligt misforhold. Sandheden er jo da også, at de fleste både i og uden for denne sal ønsker at gøre noget ved restancerne. Det er en lille gruppe mennesker, som udnytter systemet, og det er klart, at nogle af de ting, vi kan gribe til, lyder ubehagelige og vel i virkeligheden også er det, men som det er blevet sagt flere gange her i dag, drejer det sig jo om, at mennesker, der faktisk betaler det, de skal, ikke skal belastes, fordi nogle andre måske rider rundt på et misbrug.

Men vi må vel også erkende, at det bliver temmelig svært at få de 30 mia. kr., det drejer sig om, hjem, og derfor er det, vi taler om, vel

[Duetøft]

også – og det lyser jo også ud af de foreliggende lovforslag – nok så meget forebyggende skridt, som det er at få alle de tredive milliarder kroner hjem.

75 pct. af gælden er erhvervslivets, og 25 pct. er lønmodtagernes. I den forbindelse vil jeg udtrykke håb om, at skatteministeren i dag vil erkende og markere, at det er regeringens opfattelse, at det vil være uholdbart, hvis vi nu vedtager nogle ganske store indgreb over for lønmodtagerne, der er de 25 pct., uden samtidig eller på et senere tidspunkt at rette nogle hårde indgreb mod de 75 pct., som er erhvervslivets. Jeg vil bede ministeren om at bekræfte, at det også er regeringens holdning, og at man måske til efteråret – det skal jeg vende tilbage til senere – kommer med nogle endnu skrappere skridt over for erhvervslivet end det, vi ser i de forslag, der foreligger her, altså at det er regeringens holdning, at det naturligvis er uholdbart at tage de »lette« løsnings, sådan noget som lønindeholdelsen, som i hvert fald er administrativt let i forhold til, hvad man kan gøre over for erhvervslivet. Jeg vil altså bede om den markering fra regeringen, som jeg tror er enig med CD i synspunktet om, at man naturligvis ikke kan holde til kun at gøre noget ved de 25 pct.

Hvad angår ændringen af lønindeholdelsen fra de 15 pct. til de 20 pct., kan vi i princippet godt tilslutte os forslaget, men det er dog under én forudsætning – og det er det andet, jeg vil bede skatteministeren om at bekræfte. Jeg mener, at vi på et tidspunkt under nogle forhandlinger i Skatteministeriet fik at vide, at den normale lønindeholdelse i dag ligger på et sted mellem 6 og 7 pct., altså at der som regel tages nogle sociale hensyn, og når vi ikke har så meget imod at gå fra 15 pct. til 20 pct., er det under forudsætning af, at de samme sociale forbehold stadig væk bliver taget, altså at den enlige mor eller lavindkomstfamilien ikke lige pludselig nu risikerer at komme 5 pct. højere op, end man ville gøre i praksis i dag, men at det, vi gør er, at give en chance for at lade 20 pct. i stedet for 15 pct. blive holdt tilbage over for de rige skyldnere, om man kan sige det sådan, så 20 pct. bliver holdt tilbage. Jeg beder altså om at få bekræftet, at den sociale side stadig væk vil være indbygget i forslaget, selv om man sætter det op til 20 pct.

I øvrigt vil jeg udtale min undren over et forslag, der ikke er her – det vil sige, det gør jeg ikke, for jeg ved godt, hvad specielt finansministeren vil sige til det – men jeg vil dog alligevel tillade mig at undre mig over, at man i denne lovpakke slet ikke har nævnt noget af det mest effektive, nemlig muligheden for at overføre restskat fra ét år til et andet, altså at man havde sat 11.000 kr.s grænsen op, for det viste sig, da vi ændrede den fra 9.000 kr. til 11.000 kr., at det faktisk har en ganske god effekt, at folk får indarbejdet deres restskat i og spredt den ud over næste års skat i stedet for at få tre girokort, som så ikke bliver betalt, eller hvoraf f. eks. kun de to af dem bliver betalt. Med de gode erfaringer, der er med det, forstår jeg ikke, at man ikke benytter lejligheden til at sætte de 11.000 kr. op til 15.000 kr. eller til 20.000 kr. Jeg ved selvfølgelig godt, at finansministeren så ikke vil være glad for at miste nogle penge i en periode, men sandheden er vel, at på det lange sigt vil vi få mere hjem, end vi vil på den her foreslåede måde, og derfor vil jeg opfordre skatteministeren til i sommer at overveje, om vi ikke skulle gøre det alligevel, når vi kommer over på den anden side af sommerferien.

Som jeg understregede før, er det altså vigtigt for os, at dette her ikke kun drejer sig om lønmodtagere, men at de erhvervsrestancer, der er, også kommer med, og derfor er vi selvfølgelig tilfredse med forslagene om autorisationen, og vi er også tilfredse med forslagene om, at muligheden for at nedsætte kredittiden for virksomheder, som er i restance, bliver styrket.

Men efter vores opfattelse er der to store klumper tilbage, som vi er nødt til at bruge sommeren på at diskutere, og det ene er næringsforbudet, som vi vel ikke kommer uden om, men som justitsministeren i alt fald har lavet et notat om, der indeholder nogle retssikkerhedsgarantimæssige problemer. Det mener jeg vi skal diskutere i sommer, for selvfølgelig skal man ikke ramme mennesker, som det er gået galt for, fordi de har startet et eller andet i god tro, og som nu sidder med nogle restancer tilbage, fordi det alligevel ikke gik, men på den anden side set er det vel ikke rimeligt, at folk igen og igen og igen får lov til at bevæge sig ind på etableringsområdet og skabe den ene restance efter den anden. Vi vil altså opfordre regerin-

[Duetoft]

gen til, at vi får en drøftelse af det på trods af de indvendinger, justitsministeren har haft, i sommerens løb.

Det andet er en generel nedsættelse af den kredittid, der bliver givet for afgifter osv., der ligger ude i virksomhederne. I den forbindelse erkender vi naturligvis, at der er nogle likviditetsproblemer, og vi erkender bestemt også, at der er nogle renteproblemer for virksomhederne, men vi er vel også nødt til at sige, at dem må vi så se at løse på en anden måde. Renteproblemerne kunne man vel finde ud af at løse ved en eller anden form for administrationsbidrag af det, man laver, eller sådan noget, og likviditeten må vi vel også se på, og der er måske nogle erhverv, der har meget lang kredittid, men det er vel ikke helt rimeligt, at man risikerer offentlige midler på den måde, man gør, ved, at kredittiden er så lang, som den er.

Det er de to store klumper, som vi gerne vil se på i sommerens løb, og som fra vores side er modsvaret til det, man gør over for lønmodtagerne nu, sådan at der kommer en balance i tingene.

Jeg vil også gerne sige til Socialdemokratiet, at der bestemt er gode tanker i de forslag, Socialdemokraterne har fremsat. Det eneste, jeg skal tage frem, som jeg er lidt i tvivl om og er lidt forbeholden over for – og fru Pia Gjellerup kan gætte, hvad det er, for smilet er jo kommet frem – er selvfølgelig skyldnerregisteret, hvor vi også har nogle problemer.

Jeg vil gerne opfordre til, at vi får en drøftelse sommeren igennem af disse spørgsmål, at vi tager det, der ligger på bordet fra regeringen nu, men at vi derefter får en hensigtserklæring i dag fra regeringen om, at man er villig til at bruge sommeren til at komme videre, og så synes jeg ikke, det skal komme Socialdemokratiet til skade i denne sammenhæng – gerne i mange andre – at de ikke ville være med ved finansloven. Jeg synes, de skal have lov at være med i disse forhandlinger, fordi de indeholder så mange gode forslag, der ligger tæt på tanker, som regeringen har, at det ville være fuldstændig vanvittigt, hvis denne diskussion skulle køre videre i meget snævert regi. Lad os få nogle fælles drøftelser i de kommende måneder startende i udvalget, og hvis vi ikke når at blive færdige med tingene på denne side af sommerferien, så lad os

køre videre i sommerens løb, og lad os få nogle drøftelser, der fører til, at vi får et ganske bredt flertal om løsningerne. Det tror jeg vil være gavnligt. Jeg tror også, det vil være muligt med de udspil, der er kommet fra Socialdemokratiet, og det vil i alt fald udadtil være flot, at et meget bredt flertal herinde fortæller, at det er i orden, når man ved uheld kommer i uføre, men det er altså ikke i orden, hvis man bevidst udnytter systemet den ene gang efter den anden på andres bekostning. Det signal synes jeg faktisk godt man kunne fortjene at et nærmest samlet Folketing kunne sende ud.

Alt i alt skal vi nok optræde venligt og pænt under udvalgsbehandlingen. Vi vil stå ved de aftaler, der er truffet under de forhandlinger, vi har haft med regeringen om dens forslag, under de forudsætninger, jeg har nævnt her, og som jeg regner med at skatteministeren vil bekræfte eksistensen af, og ellers vil vi gå positivt ind i forhandlingerne i de nærmeste måneder i håb om, at vi kan få det fælles resultat.

Elisabeth Arnold (RV):

I Det Radikale Venstre mener vi, at skattesystemet skal være retfærdigt. Det tror jeg alle partier synes, men alle partierne er nok ikke enige om, hvori retfærdigheden skal bestå, med andre ord om den pålignede skat føles retfærdig for de skatteydere, der får byrden pålagt. Men ét er vi enige om alle sammen, og det er, at hvis man har fået pålignet en skat, skal man også betale den.

Når samfundet har 30 mia. kr. i restancer hos skatteyderne, må man sige, at det offentlige har udvist en helt utilstedelig langmodighed med restanterne. Det er derfor meget godt, at der i dag foreligger en stor pakke af restanceforslag foran os, som vi kan behandle, og jeg håber, vi får god tid til at diskutere detaljerne og får så meget som muligt ud af forslagene.

30 mia. kr. i alt! For 5 år siden var det det halve; hvor meget vil det blive om 5 år, hvis vi ikke skrider ind nu? Ligningsmyndigheder og ligningspersoner, som har forstand på detaljerne, har bønfuldet Folketinget om at komme med instrumenter, som sætter dem i stand til at inddrive den ikke betalte skat. Både stat og kommuner har store beløb til gode, og begge har store inddrivelsesopgaver, som dog er af meget

[Elisabeth Arnold]

forskellig karakter. Der er også lidt gensidige beskyldninger fra den ene til den anden instans om, at det også er deres skyld, at restancerne ikke kommer ind. Det har vi ikke meget brug for herinde. Faktum er, at der mangler 30 mia. kr. i de offentlige kasser.

75 pct. af de samlede restancer hidrører fra 16 pct. af de selvstændige erhvervsdrivende og andre B-skatteydere – det svarer i alt såmænd kun til 1,3 pct. af alle skattepligtige – og 25 pct. af de samlede restancer skyldes lønmodtagere – en gruppe, der udgør 92 pct. af de skattepligtige personer. Der er noget at hente i begge grupper, mest hos de selvstændige og B-skatteyderne, men også tilstrækkelig meget hos lønmodtagerne til, at denne gruppe ikke bør glemmes.

Fra regeringen foreligger der i dag fire forslag. Jeg vil først omtale forslaget om hyrevognskørsel, lovforslag nr. L 180, som er fremsat af trafikministeren.

Umiddelbart lyder det selvfølgelig skrappt, at man skal kunne inddrage folks erhvervsgrundlag, hvis de skylder i skat, men vi siger ja, og det gør vi, fordi det ikke er rettet specielt mod erhvervet, men er en præventionsforanstaltning, som vi føler vil være gavnlige, fordi den formentlig ikke vil blive brugt ret meget. Effekten vil formodentlig blive, at der vil komme betydelig færre restancer. Folk vil betale deres skattegæld, fordi de ikke kan tåle at se i øjnene, at de skal til at miste deres indkomstgrundlag, og derfor vil virkningen uden tvivl være, at antallet af restancer vil falde. Vi vil formentlig ikke se ret mange gennemførte inddragelser eller nægtede bevillinger, for folk vil simpelt hen blive skræmt af selve det våben, som ligningsmyndighederne her får i hænde. Det er vi tilfreds med, og vi vil spændt iagttage, hvordan effekten af dette forslag vil blive. Derfor støtter vi det og er glad for, at regeringen har fremsat det.

Lovforslag nr. L 182 om offentlig sygesikring er da i princippet i orden, fordi sygesikringen er en offentlig refusion, som bliver tilstillet nogle selvstændige erhvervsdrivende. Det, man kan undre sig lidt over, er, at man fremsætter dette lovforslag, når man faktisk ikke har nogen eksempler på, at der er væsentlige restancer i denne gruppe. Men naturligvis bør det kunne lade sig gøre, og det kan måske også dér have en vis præventiv effekt, det skal vi ikke kunne sige,

men vi ser ingen grund til ikke at støtte forslaget.

Lovforslag nr. L 169 fra skatteministeren om forskellige stramninger vedrørende restanceinddrivelsen, f.eks. kredittid osv., kan vi i det store og hele tilslutte os.

Vi har problemer med forhøjelsen af indeholdelsesprocenten fra 15 til 20. Vi er ikke begejstrede for den, men vi siger ja af to grunde. For det første bemærkningerne i lovforslaget om trang, det, der hedder transbeneficiet – et vanskeligt ord – som betyder, at de dårligt stillede restanter, som allerede efter gældende regler går ind under en lavere grænse end de 15 pct., ikke vil blive berørt af den foreslåede forhøjelse.

Det håber vi regeringen tager alvorligt, og vi vil også, foranlediget af SF's ordførertale her, stille spørgsmål i udvalget om, hvorvidt der foreligger materiale, der kan belyse, på hvilken måde skattemyndighederne i kommunerne i dag faktisk administrerer disse regler, hvor det jo ikke er givet, man skal indeholde 15 pct., men hvor man kan vurdere, om personen nu også kan klare det, og så eventuelt opkræver efter en lavere procentsats. Vi vil altså som sagt stille spørgsmål om det i udvalget og håber, at det kan gøre os rolige, så vi kan støtte forslaget, som vi har til hensigt at gøre.

Den anden grund til, at vi støtter forslaget om lønindeholdelse, er, at vi er tilfreds med, at man tager fat på de største skyldnere i denne sammenhæng, nemlig de private, og vi forventer, at der kommer flere initiativer fra regeringen på dette område, nemlig vedrørende de selvstændige erhvervsdrivende.

I den forbindelse vil vi gerne henvise til beslutningsforslag nr. B 71 fra Socialdemokratiet, som vi synes er et glimrende forslag. Det er naturligvis ikke så detaljeret, fordi det er et forslag til folketingsbeslutning, men deri er jo netop remset op, hvilke andre typer af erhverv, af autorisationer, bevillinger, bestillinger osv. der kan tænkes at få effekt i forbindelse med en restanceinddrivelse.

Fra Det Radikale Venstres side vil vi gerne opfordre regeringen til at se nøje på beslutningsforslag nr. B 71, og vi forventer, at der kommer flere forslag fra regeringens side på dette område, og dem vil vi også hjælpe rege-

[Ellsøbeth Arnold]

ringen til at få gennemført. Det kan vi godt love allerede på nuværende tidspunkt.

Hvad angår forslaget om fælles offentlig inkassovirksomhed, synes vi nok, at regeringens forslag om at gøre det enklere ved at samle restanceinddrivelserne hos Hypotekbanken er en lidt mere direkte måde end at lave et stort, fint system, som Socialdemokraterne har foreslået det i B 72. Vi foretrækker altså regeringens forslag frem for det, Socialdemokratiet har fremsat.

Det sidste forslag, beslutningsforslag nr. B 73, fra Socialdemokratiet har vi i første omgang været lidt skeptiske over for, og jeg vil gerne indrømme her, at da vi diskuterede spørgsmålet om skyldnerregisteret på Det Radikale Venstres gruppemøde, var vi på min anbefaling indstillet på at sige blankt nej, vi bryder os ikke om registre, men jeg må sige, at diskussionen her i dag under førstebehandlingen faktisk har rykket min overbevisning en hel del. Vi vil gerne diskutere, om disse registre på en eller anden måde kan ligestille dem, der har offentlig gæld, med dem, der har privat gæld. Vi er ikke glade for Ribers Kredit Information og de andre registre, som folk kan trække på, hvis de skal yde kredit til private personer, men vi kan egentlig ikke se, hvorfor de offentlige myndigheder skal stå dårligere i den sag, og hvis det er muligt på en eller anden måde at finde frem til en ligestilling mellem de offentlige og de private restanter, vil vi gerne være med til at diskutere det.

Som sagt var vores umiddelbare indtryk, at det brød vi os ikke om, men jeg synes, diskussionen i dag alligevel har åbnet nogle muligheder for, at vi bør kunne diskutere det, så det vil jeg meget gerne tilsige radikal støtte til.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne begynde med at sige helt generelt, at den udvikling, vi har oplevet i de sidste år, hvor restancerne er steget fra ca. 15 mia. kr. til 30 mia. kr. i løbet af få år, naturligvis er uacceptabel. Og når man så kan konstatere, at det procentvis er få, og at det altså især procentvis er få erhvervsdrivende, som er de store skyldnere og dermed de store syndere, vil det være uansvarligt ikke at gribe ind. Og det bør jo heller ikke være sådan, at man fører den form for se-

ektiv erhvervs politik, at de selvstændige erhvervsdrivende, som er uansvarlige, tiltusker sig en konkurrencefordel på bekostning af de overordentlig mange ærlige. Den situation er ikke acceptabel.

Jeg mener heller ikke, det er acceptabelt, at enkeltpersoner kan skaffe sig nogle forbrugsmuligheder, som den ærlige dansker ikke får. Det, der har været væsentligt i vores holdning, når vi har drøftet dette spørgsmål, det er selvfølgelig at finde den rigtige balance. Vi har tidligere foretaget indgreb over for enkeltpersoner, men vi har ikke foretaget de samme stramninger over for de selvstændige erhvervsdrivende, og derfor har vi, når vi har haft drøftelser om det i forlængelse af udmøntning af finanslovaftalen, gjort opmærksom på, at det afgørende er, at man kommer med et balanceret udspil, og der er først og fremmest brug for, at man sætter ind over for de procentvis få, men beløbsmæssigt meget tællende private erhvervsdrivende. De er procentvis få, men ikke desto mindre den reelle årsag til den dramatiske stigning i restancekurven.

Derfor støtter vi de initiativer, regeringen har taget for at stramme muligheden for inddrivelse over for selvstændige erhvervsdrivende.

Hvad angår det socialdemokratiske forslag, mener vi, det er vigtigt at botanisere i det, og jeg synes, udvalgsarbejdet må vise, hvor der især skal botaniseres. Men jeg vil gerne sige som min principielle holdning, at det er usundt, at man kan tiltage sig selv en selektiv erhvervsstøtte. Det kan ikke være ud fra et sundt erhvervslivs ønske, at det sker, og det kan heller ikke være ud fra Folketingets ønske.

Når det gælder indgreb over for enkeltpersoner, mener jeg også, at mindre beløb er moralsk forkert. Men når det er sagt, vil jeg gerne tilføje, at der kan være en trangssituation, som gør, at man i konkrete tilfælde af menneskelige grunde bør fare med lempe. Men jeg har bemærket, at der er flere højtlønnede, som er i restance til det offentlige, og i de tilfælde har jeg ikke nogen problemer med at forhøje indeholdelsesprocenten fra 15 til 20. Vel vidende at der er nogle i dag, der ikke bruger en indeholdelsesprocent på 15, siger det klart, at man også i dag må kunne forvente af det danske samfund, at man administrerer indeholdelsesprocenten på en soci-

[Kofod-Svendsen]

alt rimelig måde. Netop ud fra, at der altså er tilfælde i dag, hvor man tilbageholder med mindre end 15 pct. over for dem, der er i en vanskelig økonomisk situation, er der jo ikke nogen stramning i at gå fra 15 til 20, men i andre tilfælde kan det være overordentlig rimeligt at gå fra 15 til 20.

Så den grundholdning, der ligger bag de forskellige forslag både på personområdet og på erhvervsområdet, er vi enige i, og min slutkommentar skal være en opfordring til regeringen om at vise endnu større kreativitet, når det gælder om at komme de forkerte selektive erhvervstilskud til livs, og det vil vi gerne under udvalgsarbejdet og på anden måde bidrage med ideer til. Vi tror faktisk, at de forskellige erhvervsorganisationer må have en interesse på organisationens vegne i at få begrænset de muligheder, som de få udnytter på bekostning af de mange, og hvor de få skaffer sig en konkurrencefordel, som de mange, der følger gældende lov, bliver forhindret i at få. Det må være i alles interesse, at man ikke kaster byrder over på andre ved selv ikke at følge gældende lov.

De intentioner, som ligger i lovforslagene, kan vi altså tilslutte os. Når vi under udvalgsarbejdet møder de forskellige organisationer, må vi se, om der kan være enkelte steder, hvor man skal formulere det lidt anderledes. Men det hører hjemme i detailafdelingen under udvalgsarbejdet.

Men generelt er der efter vores opfattelse mest behov for yderligere skærpelse, og det hænger sammen med, at den udvikling, hvor man er gået fra de 15 til 30 mia. kr. på få år, er uholdbar, er uacceptabel. Det er en udvikling, som må vendes.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg giver ordet til ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 71–B 73, fru Pia Gjellerup.

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til de mange ordførere i anledning af reaktionerne på de socialdemokratiske beslutningsforslag.

Jeg skal generelt sige tak for den venlige og åbne modtagelse, ikke nødvendigvis fordi man altid er enig i de enkelte elementer, men i nogle

af elementerne og i nogle af de hensigter, der ligger bag. Derom har hele debatten jo i virkeligheden koncentreret sig, og det synes jeg er overordentlig tilfredsstillende.

Det, der er hovedspørgsmålet – og det indledte De Konservatives ordfører med, Venstres ordfører fulgte det op, og så kom alle andre efter – er, hvem det er vi her taler om. Det er skyldnere, en gruppe i befolkningen, som er forholdsvis lille – heldigvis kan man sige – men hvoriblandt der er en del, som skylder nogle meget store beløb. Og det, regeringens og Socialdemokratiets initiativer tilsammen lægger op til, er at få den store gruppe, der svarer, hvad de skal svare til det offentlige og forhåbentlig og formentlig også til alle andre, til at føle sig ordentligt behandlet ved at se, at andre altså også bliver forpligtet og tvunget til at betale, hvad de skal betale. Det er altså et spørgsmål om, at den reelle og den ærlige borger ikke bliver til grin, og det er der nogle der har grund til at føle i dag, hvor vi ser de restancer stige så meget, som de gør.

Hr. Svend Aage Jensby bemærkede i forhold til det ene socialdemokratiske beslutningsforslag om begrænsninger af erhvervsudøvelse inden for nogle bestemte erhverv, at det ville være ganske kompliceret juridisk at gøre det. Nu kan vi jo se, at der foreligger et forslag fra regeringen, der viser, at sådan nogle juridiske problemer altså kan løses, nemlig i forbindelse med forslaget om hyrevogne.

Men jeg må medgive, at der selvfølgelig er en række juridiske problemer, og det er nogle af de juridiske problemer, som vi ved at have fremsat beslutningsforslag lægger op til at få undersøgt i den tid, der går, indtil man fremsætter et egentligt lovforslag på de enkelte områder.

Der peges i øvrigt på, skal jeg blot for den gode ordens skyld sige til hr. Svend Aage Jensby, i forslagets bemærkninger, at der er en række betingelser i dag for nogle af de erhvervsgrupper, der er tale om – betingelser om deres økonomiske soliditet – og det er dertil, vi i virkeligheden vil knytte nogle betingelser. Det, der menes med soliditet, er eksempelvis, at der ikke skal forekomme større restancer.

Jeg synes, der er grund til at understrege, at der i forbindelse med beslutningsforslag nr. B

[Pla Gjellerup]

71 om erhvervsbegrænsninger netop er tale om nogle specifikke erhverv, som udøves, kan man sige, på et begunstiget grundlag; det er nogle, der har opnået nogle særlige rettigheder, og for en rækkes vedkommende er der også en særlig beskyttelse i deres erhvervsudøvelse. Det er urimeligt, at der er en række, der enten ikke kan opnå at komme til at drive det erhverv, fordi der er mange andre, der gør det, og at nogle af de andre, der gør det, er nogle af dem, der ikke gør det ordentligt.

Det skal bl. a. være et svar til hr. Ole Donner, som med store ord forsvarede taxavognmændene. Det, hr. Ole Donner skal huske på, er nemlig, at de mange taxavognmænd, der faktisk svarer enhver sit, herunder også det offentlige, ikke føler sig godt behandlet i en situation, hvor de bliver sammenlignet med en del, som ikke gør, hvad de burde gøre, nemlig bl.a. at betale deres regninger til det offentlige til tiden. Derfor ville det være en generel højnelse også af de erhverv at blive af med den, kan man næsten sige, etiket, der er, fordi der er for mange, der ikke gør, hvad de bør gøre. Det vil sige, at den ærlige taxavognmand, som taxachaufførerne i øvrigt er glade for at arbejde hos, vil få det bedre, når også alle hans kolleger bliver ærlige.

Til hr. Jens Thoft og til flere andre, der har været inde på, hvor megen visdom der kan være i at samle inkassovirksomhed på ét sted, skal jeg sige, at jeg tror, at det at samle for det første i denne situation kan gøre, at der bliver sendt mindre post rundt mellem forskellige instanser, end der gør i dag. Forholdet er nemlig det, at man spørger hid og did og alle vegne, når man i dag har nogle forhold. Eksempelvis inden for modregningsområdet, eksempelvis når der skal udbetales en overskydende skat, skal der spørges utrolig mange steder. Det er noget af det, vi kan få belyst under udvalgsarbejdet, hvad det er for nogle komplikationer, der findes i dag, men dér vil der helt sikkert være en vældig effektivisering.

Derudover tror jeg også, det vil være lettere at tage de sociale hensyn, som jeg er enig med hr. Jens Thoft i skal varetages i forbindelse med en restanceinddrivelse, hvis det er en organisation, hvor man igen og igen kan få slået fast med syvommersøm, at der under alle omstæn-

digheder under det hele ligger en række sociale hensyn. Vi ser desværre en række forhold, som gør, at man må betvivle, om de sociale hensyn bliver varetaget, som de burde blive.

Men en anden side af det i forhold til behandlingen af restanter er det at samle restanceinddrivelse på ét sted. Det giver også en fordel for den skyldner, der akut er kommet i en økonomisk vanskelig situation, og som pludselig får en række restancer rundt omkring. Der er én organisation, én virksomhed, man skal afklare afdragsforholdet til. Det er ikke sådan, at man skal løbe fra dør til dør og holde de forskellige myndigheder stangen. Jeg tror faktisk, at det af mange af dem, der kommer ud i disse ubehagelige akutte problemer, vil opleves som en mulig service. Det er jo aldrig rart, men det er rarere at få én aftale én gang for alle.

Derudover tror jeg, at det er muligt i større omfang at samle de lidt skrappere midler i en lidt større organisation. Derfor vil der også være mulighed for at skride lidt hårdere ind over for dem, som vi vitterlig er ude efter, nemlig dem, der har penge, men som ikke rigtig har viljen til at betale.

Jeg skal takke for de venlige bemærkninger fra hr. Duetoft og også for invitationen til videre deltagelse. Vi agter absolut også at deltage videre; det kan jeg love hr. Duetoft. Jeg kan ikke sige meget yderligere til hr. Duetoft om skyldnerregistre, end jeg allerede har gjort.

Jeg skal så i den forbindelse takke fru Elisabeth Arnold for at vise helt bogstaveligt, at dette er et parlament, hvor vi altså taler og lytter til hinanden og også reflekterer over, hvad der bliver sagt. Jeg synes, fru Elisabeth Arnolds bemærkninger om skyldnerregistret er et meget klart og godt bevis på, at drøftelser og åbenhed kan vises her i salen, selv om det selvfølgelig altid kræver et vist mod.

Når jeg koncentrerer mig så meget om det forhold, skyldes det bl.a., at jeg selv har haft nøjagtig den samme oplevelse som fru Elisabeth Arnold. Jeg er ikke tilhænger af registreringer her og dér og alle vegne, men jeg synes, der er nogle steder, hvor den afvisning giver ly for nogle, som jeg ikke vil give ly til.

Endelig skal jeg slutte med at præcisere, for der har været nogen misforståelse vedrørende en placering af en inkassovirksomhed, at det i

[Pia Gjellerup]

det socialdemokratiske forslag er sådan – det burde øjensynligt have stået klarere – at det rent organisatorisk skal være i statsligt regi.

Vi mener, at de enkelte kontorer skal places lokalt, dvs. geografisk, og at det vil være rimeligt, at man udnytter de lokalefaciliteter, man har i offentligt regi. Det kan være et kommunalt kontor, man lejer sig ind på, eller at der i eksisterende told- og skatteregioner findes lokaler til brug for de aktiviteter. Det vil være det samme personale, der er beskæftiget med inkassovirksomhed ganske mange steder, der skal være beskæftiget i denne samlede myndighed i statsligt regi.

Så håber jeg, at vi derved er kommet nogle misforståelser til livs, som har været rejst udefra. Der skulle ikke gerne være grund til yderligere misforståelser.

Jeg skal takke for modtagelsen af de socialdemokratiske forslag og sige, at vi meget gerne vil debattere dem videre. I fortsættelse af mine bemærkninger til regeringens vil jeg sige, at vi selvfølgelig også med det rimeligt åbne sind, vi viste, vil diskutere videre med den.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil så på vegne af de 4 lovforslags fremsættende ministre fortsætte, hvor fru Pia Gjellerup slap, med at sige tak for modtagelsen og springe tilbage til, hvor fru Pia Gjellerup startede, for jeg synes også, det har været en venlig og åben modtagelse. Det tyder på, at vi kan få en konstruktiv og fordomsfri viderebehandling. Det tyder på, sådan som jeg lytter mig frem, at langt det meste af det, der er indeholdt i de 4 regeringspartiforslag, kan vedtages. Det synes vi er godt, men vi synes ikke, det er godt nok.

Derfor kan jeg bekræfte over for fru Elisabeth Arnold, over for hr. Duetoft og over for hr. Kofod-Svendsen, at regeringen også vil arbejde videre. Heri indgår i høj grad inspiration fra de socialdemokratiske beslutningsforslag, idet en række af de temaer, der her er anslået, skal omarbejdes til lovforslag. Vi betragter i virkeligheden forslagene på hyrevognsområdet og forslaget på sygesikringsområdet som modelforslag, som er klar til vedtagelse nu, men som også er model for, at man på en række områder skal gøre tilsvarende til efteråret, så det inviterer vi også til, og det lover vi at vi vil arbejde videre med.

For så vidt angår hr. Ole Donners spørgsmål om Hypotekbanken tror jeg, at udvalgsbehandlingen vil vise, at det er et godt, solidt og gunstigt forslag. Jeg tror, det er et forslag, som vi også kan overbevise S og SF om er hensigtsmæssigt at få vedtaget, fordi det er ganske fornuftigt at samle restanceopkrævningen dér. Det vil vi arbejde for, og det mener vi der er en god chance for kan lykkes.

Så skal jeg endelig på vegne af skatteministeren bekræfte over for hr. Duetoft, at hverken de 15 pct. eller de 20 pct. i løntræk er automatik. Det er både før, nu og efter et spørgsmål om, at man vurderer den sociale situation. Det gennemsnitlige løntræk er allerede i dag mindre i praksis såvel som i teori, og det er også tanken, at det skal være det med de 20 pct.

Jeg takker altså for den venlige modtagelse.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg skal under ingen omstændigheder forlænge debatten, men jeg må gøre finansministeren opmærksom på, at det ikke er korrekt, at man tager disse sociale hensyn. Hvis restancen ikke er afviklet med det, skyldneren kan betale i løbet af en forholdsvis kort periode, trækker man 15 pct. – færdigt arbejde! Der tages ingen som helst sociale hensyn. Det er rigtigt, at man er nede på en lavere gennemsnitlig procent, for hvis ministeren er kommet i den situation, at han har en restskatterestance på 2.500 kr., der er blevet opkrævet, og den ikke er betalt, er det muligt med 500 kr. om måneden at få den afviklet i løbet af forholdsvis kort tid. Dér tager man hensynet. Men hvis ministeren er kommet i restance med 250.000 kr., er der ikke noget at gøre, så er det 15 pct., færdigt arbejde! Sådan er det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Med hensyn til udvalgsbehandling stiller jeg følgende forslag: